

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

71.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 3-го Сентября — 1837 — Wilno. Piątek. 3-go Września.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

В и л ь н а.

30-е число сего Августа, день Тезоименитства Его Императорскаго Высочества Государя Наслѣдника Цесаревича и Великаго Князя АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЧА и Рожденія Ея Императорскаго Высочества Великой Княжны ОЛЫИ НИКОЛАЕВНЫ, торжествуемъ былъ въ нашемъ городѣ.

Въ 10 часовъ утра на дворцовой площади былъ разводъ, послѣ котораго Его Сіятельство Господинъ Виленскій Военный Губернаторъ, Гродненскій, Минскій и Белостокскій Генераль-Губернаторъ, Генераль-Адъютантъ Князь Николай Андреевичъ Долгоруковъ, изволилъ во дворецъ принимать поздравленія Г. Генераловъ, Военныхъ и Гражданскихъ Чиновниковъ и Дворянства, а потомъ со всемъ собраніемъ отправился въ дворцовую церковь для слушанія Божественной Литургіи, по окончаніи которой совершено благодарственное Господу Богу молебствіе съ возглашеніемъ многолѣтія Его Императорскому Величеству и всему Августѣйшему Императорскому Дому.

Въ то же время совершаемо было благодарственное молебствіе и въ храмахъ всѣхъ прочихъ вероисповѣданій.

Въ 3 часа по полудни, Командиръ Староингерманландскаго Пѣхотнаго полка, Полковникъ Скобелевичъ, по случаю въ тотъ же день полковаго праздника, давалъ для знатнѣйшихъ особъ обѣдъ.

Въ 6 часовъ вечера было гулянье подъ качелями, а въ 8-мъ час. сожжены прекрасный фейерверкъ. — Городъ весь былъ иллюминированъ.

Санктпетербургъ, 27-го Августа.

Государь Императоръ, по прибытіи въ Вильно, 9-го числа Августа, поздно вечеромъ, изволилъ на другой день въ девять часовъ утра, быть въ соборной церкви.

Потомъ, на площади у кафедральнаго костела, Его Величество дѣлалъ смотръ двумъ баталіонамъ Егерскаго Фельдмаршала Князя Кутузова Смоленскаго полка, и былъ онымъ доволенъ.

Посѣтивъ Римско-Католическій кафедральный костелъ, Государь былъ встрѣченъ въ ономъ Вискупомъ со всемъ причетомъ духовенства; послѣ чего, Его Величество изволилъ осматривать Виленскую цитадель.

Потомъ Его Величество изволилъ быть въ Виленскомъ военномъ госпиталѣ, устройствомъ и порядкомъ коего былъ весьма доволенъ.

Въ двѣнадцать часовъ имѣли счастье быть представлены Государю Императору находившіеся въ Вильнѣ Г. Генералы, Штабы и Оберъ-Офицеры, Гражданскіе чиновники, дворянство и духовенство.

Во второмъ часу по полудни, Его Величество изволилъ осматривать Виленскую Медико-Хирургическую Академію, по выходѣ изъ коей были представлены ученики Губернской Гимназіи и отдѣленія оной Базиліанскаго Монастыря; — потомъ осматривалъ больницу Сестръ Милосердія, для бѣдныхъ и

ВІАДОМОСЦІ КРАЈОВЕ.

В и л н о.

День 30-ты зeszлeго Сierpnia, дзeнь Wысокихъ Именіи Jego Cesarskiej Wысокоці Пана Cesarzewicza Настѣпцы Wielkiego Xіазьця ALEXANDRA NIKOŁAJEWICZA i Narodzin Jey Cesarskiej Wысокоці Wielkiej Xіазьniczki OLGII NIKOŁAEWNY, śwігcony był w mieście naszymъ.

Z rana o godzinie 10-tej na placu pałacowym odbyła się parada zmiany straży, potem Jasnje Oświecony Pan Wileński Wojenny Gubernatorъ, Grodzieński, Miński i Białostocki Jenerał-Gubernatorъ, Jenerał Adjutantъ Xіазь Jmć Dothorukowъ, w pałacu raczył przyjąć powinszowania P.P. Jenerałów, Urzędników Wojskowych i Cywilnych i Dworzanstwa, a potem z całymъ zgromadzeniemъ udał się do kaplicy pałacowej dla słuchania Mszy ś., po skończeniu której, odprawiane były dziecinyne do Pana Boga modły z podniesieniemъ głosówъ w prośbachъ o długie lata Jego Cesarskiej Mości i całemu Najjaśniejszemu Cesarskiemu Domowi.

W tymże czasie w świątyniachъ innych wyznań odprawiały się dziecinyne modły.

O godzinie 3 ciey po południu, Dowódzca Staroingermanlandzkiego pieszego półku, Półkownikъ Skobelcynъ, z powodu przypadley w tenże dzień półkowej uroczystości, dawał obiadъ dla znaczniejszychъ osób.

O godzinie 6 tej wieczoremъ była zabawa pod kachelami, a o godzinie 8 spalono piękny fajerwerkъ. Miasto całe było illuminowane.

Sankt-Petersburg, dnia 27-go Sierpnia.

Cesarzъ Jego Mość, po przybyciu do Wilna, dnia 9-go Sierpnia, późno wieczoremъ, raczył, nazajutrz o godzinie 9-tej zrana, byдъ w cerkwi Sobornej.

Potemъ, na placu przy katedralnymъ kościele, Najjaśniejszy PAN, odbył przeglądъ dwóchъ batalionówъ półku Strzelcówъ Marszałka Polnego Xіазь Kutuzowa Smoleńskiego, i byдъ z niego zadowolony.

Cesarzъ Jego Mość, odwiedziłъ Rzymско-Katolicki Katedralny kościół, spotkany będącъ w nimъ przezъ Biskupa, z Kapitułą; po czymъ Najjaśniejszy PAN raczył oglądać cytadelę Wileńską.

Potemъ Jego Cesarska Mość raczył byдъ w Wileńskimъ Szpitalu wojskowymъ, z którego urządzenia i porządku byłъ wcale zadowolony.

O godzinie dwónastey mieli szczęście byдъ przedstawionymi Cesarzowi i Jego Mości znajdujący się w Wilnie P.P. Jenerałowie, Sztabs i Ober-Oficerowie, Urzędnicy Cywilni, Dworzanstwo i Duchowieństwo.

O godzinie 2-giej z południa, Najjaśniejszy PAN raczył oglądać Wileńską Medyko-Chirurgiczną Akademią, po wyjsciu z której przedstawieni byli uczniowie Gubernialnego Gimnazjumъ i jego oddziału Klasztoru Bazylіанskiego. Potemъ oglądałъ Szpital Siostrъ Mіłosierdzia dla ubogichъ i cierpiącychъ, Rzymско-Katolicko Du-

страдающихъ, Римско-Католическую Духовную Академію, Благородный Пансіонъ, заведенія Человѣколюбиваго Общества, благотворительныя заведенія при Монастырѣ Св. Якуба и Базиліанскій Греко-Уніятскій Монастырь; устройствомъ всѣхъ сихъ заведеній Государь Императоръ былъ весьма доволенъ.

Къ обѣденному столу Его Величества приглашены были: Виленскій Военный, Гродненскій, Бѣлостокскій и Минскій Генералъ-Губернаторъ, Гражданскіе Губернаторы и Предводители Дворянства сихъ губерній, и всѣ Генералы, въ Вильнѣ находившіеся.

Изъ Вильно, Государь Императоръ изволилъ выѣхать того же числа въ одиннадцать часовъ вечера, и прибылъ въ городъ Минскъ 11-го Августа, въ часъ по полудни, гдѣ отслушавъ въ соборной церкви краткое молебствіе, отправился въ путь къ Бобруйску, куда и прибылъ благополучно 12-го числа, во второмъ часу по полуночи.

Въ Бобруйскѣ, въ десять часовъ утра, Его Величество дѣлалъ смотръ 5-й дивизіи 2-го Пѣхотнаго Корпуса, и былъ онымъ весьма доволенъ. — Всѣ Генералы и полковые Командиры приглашены были къ столу Его Величества.

Предъ обѣдомъ, Государь Императоръ осматривалъ крѣпостныя работы и укрѣпленія; — найдя оныя въ совершенной исправности, благоволилъ изъявить Всемилостивѣйшее удовольствіе.

Въ шесть часовъ по полудни, Его Величество осматривалъ военный госпиталь.

13-го числа, въ восемь часовъ утра, Государь Императоръ дѣлалъ смотръ двумъ сапернымъ батальонамъ, коими былъ совершенно доволенъ; потомъ осматривалъ лазаретъ 5-й Пѣхотной дивизіи. Въ 10 часовъ, присутствовалъ у лагернаго развода и осматривалъ самый лагерь, а въ двѣнадцать часовъ, въ полдень, изволилъ отправиться изъ Бобруйска, и прибылъ въ г. Черниговъ, 14-го Августа въ десять часовъ утра. Отслушавъ въ соборномъ храмѣ краткое молебствіе, Его Величество отправился въ путь къ Кіеву, куда и прибылъ благополучно того же числа въ девять часовъ по полудни, прямо въ Кіево-Печерскую Лавру, гдѣ былъ встрѣченъ Кіевскимъ Митрополитомъ Филаретомъ, и потомъ въ приготовленный для Его Величества домъ.

15-го Августа, въ десять часовъ утра, Государь Императоръ изволилъ слушать Божественную Литургію въ Кіево-Печерской Лаврѣ, по случаю храмоваго праздника Успенія Богородицы.

Въ двѣнадцать часовъ, Его Величество дѣлалъ смотръ войскамъ 5-го Пѣхотнаго Корпуса, коимъ былъ совершенно доволенъ; потомъ посетилъ Софійскій Соборъ, Михайловскій Монастырь и Кіевскій Арсеналь.

Въ сей день приглашены были къ столу Его Величества Кіевскій Военный Губернаторъ, Командиръ 5-го Пѣхотнаго Корпуса и всѣ Генералы и полковые командиры оного, Гражданскій Губернаторъ, Губернскій Предводитель Дворянства и Попечитель Кіевского Учебнаго Округа.

Послѣ обѣда, Его Величество изволилъ объѣзжать городъ. 16-го числа, въ восемь часовъ утра, въ присутствіи Государя Императора, былъ маневръ войскамъ 5-го Пѣхотнаго Корпуса. — Потомъ Его Величество осматривалъ крѣпостныя работы, коими совершенно былъ доволенъ, и военные госпитали, и, послѣ обѣда, заведенія Кіевского Учебнаго Округа, — а въ десять часовъ, Его Величество, посетивъ еще Кіево-Печерскую Лавру, отправился оттуда въ путь къ Вознесенску, куда и прибылъ благополучно 17-го числа, въ двѣнадцатомъ часу вечера.

18-го Августа, Его Величеству угодно было назначить смотръ всей кавалеріи, сосредоточенной въ Вознесенскѣ, съ принадлежащею къ оной артиллеріею. — 350 эскадроновъ и 144 орудія Конной Артиллеріи были выстроены въ пять линій. Пространное поле близъ города казалось недостаточнымъ для движенія всей массы войскъ. — Государь объѣхалъ ряды полковъ; привѣтствіе Его Величества имѣло отъѣтомъ громогласное, неумолкаемое ура. При сборѣ столь многочисленнаго войска, столько же вѣрно поданныхъ, Государю Императору угодно было начать дѣло принесеніемъ Господу благодарственнаго молебна за ниспосланіе въ семь краѣ благодати Господней, подавшей возможность совершить столь блистательное и безпримѣрное собраніе войскъ.

Въ нѣкоторомъ разстояніи отъ первой линіи поставлены были наложъ и прочія принадлежности для богослуженія: штандарты всѣхъ полковъ поставлены были впереди, и построены между наложомъ и первою линіею войска.

Начался молебенъ. — Въ войскахъ разительная тишина. — Всѣ усердно молились: Царь за войско и

чловнѣ Академія, Szlachetny Penşyon, Dom Towarzystwa Dobroczyńności, Dobroczynne zakłady przy klasztorze S-go Jakóba, i Bazyliński Greko-Unicki kościół; z porządku we wszystkich tych zakładach Cesarz Jego Mość był bardzo zadowolony.

Do stołu Jego Cesarskiej Mości na obiad zaproszeni byli: Wileński Wojenny, Grodzieński, Białostocki i Miński Jenerał-Gubernator, Gubernatorowie Cywilni i Marszałkowie Dworzanstwa tych Gubernii, wszyscy oraz Jenerałowie, w Wilnie znajdujący się.

Z Wilna, Cesarz Jego Mość raczył wyjechać tegoż dnia o godzinie jedenastej w nocy, i przybył do miasta Mińska 11-go Sierpnia, o godzinie 1-cy z południa, gdzie wysłuchawszy w cerkwi Sobornej krótkich modłów, wyjechał w drogę do Bobruyska, dokąd też przybył szczęśliwie, d. 12-go o godzinie 2-rej z północy.

W Bobruysku o godzinie 10-tej z rana, Najjaśniejszy Pan robił przegląd 5-tej dywizji 2-go Korpusu piechoty i był z niego bardzo zadowolony. — Wszyscy Jenerałowie i Dowódcy półków zaproszeni byli do stołu Jego Cesarskiej Mości.

Przed obiadem Cesarz Jego Mość oglądał roboty twierdowe i warownie; — znalazłszy je w należytej sprawności, raczył oświadczyć Najmilsiejsze zadowolenie.

O godzinie szóstej z południa, Najjaśniejszy Pan oglądał szpital wojskowy.

Dnia 13-go, o godzinie 8-cy z rana, Cesarz Jego Mość robił przegląd dwóch batalionów saperów, z których był zupełnie zadowolony; potem oglądał lazaret 5-tej dywizji pieszej. O godzinie 10-tej, znajdował się na zmianie straży w obozie i oglądał sam oboz, a o godzinie 12-tej, o południu, raczył wyjechać z Bobruyska, i przybył do miasta Czernichowa, d. 14 Sierpnia, o godzinie 10-tej z rana. Wysłuchawszy w Sobornej Świątyni krótkich modłów, Najjaśniejszy Pan wyjechał w podróż do Kijowa, dokąd przybył szczęśliwie tegoż dnia o godz. 9-tej wieczorem, prosto do Kijowo-Pieczarskiej Ławry, gdzie był spotkany przez Metropolitę Kijowskiego Filareta, a potem do przygotowanego dla Jego Cesarskiej Mości domu.

D. 15-go Sierpnia, o godzinie 10-tej z rana, Cesarz Jego Mość raczył słuchać Liturgii Bożkiej w Kijowo-Pieczarskiej Ławrze, z okoliczności miejscowego tej świątyni festu Wniebowzięcia Bogarodicy.

O godzinie 12-tej Najjaśniejszy Pan czynił przegląd 5-go Korpusu Piechoty, z którego był zupełnie zadowolonym; potem odwiedził Sobór Sofijski, Klasztor S-go Michała i Arsenał Kijowski.

Dnia tego zaproszeni byli do stołu Jego Cesarskiej Mości Kijowski Wojenny Gubernator, Dowódca 5-go Korpusu Piechoty, wszyscy oraz jego Jenerałowie i Dowódcy półków, Gubernator Cywilny, Marszałek Gubernialny Dworzanstwa i Kurator Kijowskiego Szkolnego Okręgu.

Po obiedzie, Jego Cesarska Mość raczył objeżdżać miasto. D. 16-go, o godzinie 8-mcy z rana w obliczu Najjaśniejszego Pana odbywały się manewry wojsk 5-go Korpusu Piechoty. — Potem Najjaśniejszy Pan oglądał roboty twierdowe, z których zupełnie był zadowolony, i szpitale wojskowe, a po obiedzie, zakłady Kijowskiego Szkolnego Okręgu. — O godzinie 10-tej, Najjaśniejszy Pan, odwiedzwszy jeszcze Kijowo-Pieczarską Ławrę, wyjechał ztamtąd w drogę do Woznesieńska, dokąd też szczęśliwie przybył dnia 17-go, o godzinie dwónastej w nocy.

D. 18-go Sierpnia, Najjaśniejszemu Panu podobało się naznaczyć przegląd całej Kawaleryi, ściągnięney do Woznesieńska, z należącą do niej Artylleryą. — 350 szwadronów i 144 dział Artylleryi Konney, uszykowane były w pięć linii. Rozległe pole w bliskości miasta zdawało się niewystarczającym dla obrótów całej masy wojska. — Cesarz objechał szeregi półków: powitanie Jego Cesarskiej Mości miało w odpowiedzi huczne i nieustające ура. Przy zebraniu się tak licznego wojska, takiej liczby wiernych poddanych, Cesarzowi Jego Mości podobało się rozpocząć dzieło od zaniesienia Najwyższemu dziękczynnych modłów za udzielenie temu krajowi błogosławieństwa Pańskiego, które obdarzyło możliwością dokonania tak świetnego i bezprzykładnego zgromadzenia wojska.

W niejakiej odległości od pierwszej linii postawiony był pulpit i dalsze należyłości modlitewne: sztandary wszystkich półków wystawione były przodem, uszykowane pomiędzy pulpitem a pierwszą linią wojsk.

Zaczęły się modły. — W pośród wojsk uderzająca cichość — Wszyscy serdecznie się modlili: Monar-

Россію; войско за Царя и отечество! — По окончаніи Молебна, проходили предъ Его Величествомъ церемоніальнымъ маршемъ, и искреннее усердіе каждого ознаменовалось полнымъ успѣхомъ: Государь Императоръ изволилъ быть совершенно доволенъ, тѣмъ болѣе, что во фронтѣ были безсрочно-отпускные, собранные изъ восьми губерній; за нѣсколько времени предъ симъ. Старые сѣи войны удивили всѣхъ примѣрными своими устройствомъ и блестящимъ состояніемъ.

Въ заключеніе, Драгунскій Корпусъ построенъ былъ колоннами въ одну линію. Масса сѣи двинулась съ мѣста полнымъ карьеромъ, въ одно мгновеніе сѣишилась и составила восемь баталіоновъ стройной пѣхоты, которая тутъ же прошла предъ Государемъ церемоніальнымъ маршемъ, колоннами.

19-го числа, Государь Императоръ изволилъ дѣлать смотръ пѣхоты; состоящей изъ 12-ти резервныхъ баталіоновъ 5-го Пѣхотнаго Корпуса и 16 баталіоновъ и 5 ротъ артиллеріи, собранныхъ также изъ безсрочно-отпускныхъ воиновъ. Войска сѣи, движимыя похвальнымъ соревнованіемъ, успѣли заслужить полное одобреніе Его Величества. (С. И.)

Его Императорское Величество, въ присутствіи Своемъ въ г. Вильно, Августа 10-го дня 1837 года, соизволилъ отдать слѣдующій приказъ.

Государь Императоръ, за порядокъ и устройство, найденныя при осмотрѣ 10-го сего Августа 1-го и 2-го баталіоновъ Егерскаго Фельдмаршала Князя Кутузова-Смоленскаго полка, объявляетъ совершенную признательность Главнокомандующему Дѣйствиюю Арміею, Генераль-Фельдмаршалу Князю Варшавскому Графу Паскевичу Эриванскому, и Высочайшее благоволеніе: Командиру 1-го Пѣхотнаго Корпуса, Генераль-Адъютанту Варону Гейсмару; Начальнику 3-й Пѣхотной дивизіи, Генераль-Лейтенанту Шкурину; Командиру 2-й бригады сѣи дивизіи, Генераль-Маіору Влевцову 1-му; Командиру Егерскаго Фельдмаршала Князя Кутузова-Смоленскаго полка, Полковнику Каннабиху, и всѣмъ Гг. Штабъ и Оберъ-Офицерамъ сихъ баталіоновъ; нижнимъ же чинамъ Его Величество жалуетъ по рублю, по фунту рыбы и по чаркѣ вина на человѣка.

Его Императорское Величество, за отличное состояніе, найденное при осмотрѣ сего числа Виленской цитадели, объявляетъ совершенную признательность Его Императорскому Высочеству Генераль-Инспектору по Инженерной части, и Высочайшее благоволеніе: Виленскимъ: Военному Губернатору, Генераль-Адъютанту Князю Долгорукову 1-му, и Команданту, Генераль-Лейтенанту Квитницкому; Командующему Виленскимъ Артиллерійскимъ Гарнизонемъ, Капитану Фролову, и Командиру Виленской Инженерной команды, Капитану Грунту; нижнимъ же чинамъ, какъ Артиллерійскаго Гарнизона, такъ и Инженерной команды, Его Величество жалуетъ по рублю, по фунту рыбы и по чаркѣ вина на человѣка.

Его Императорское Величество, за порядокъ и хорошее состояніе, найденное при осмотрѣ сего числа Виленскаго Военнаго госпиталя, объявляетъ Высочайшее благоволеніе: Виленскимъ: Военному Губернатору, Генераль-Адъютанту Князю Долгорукову 1-му, и Команданту, Генераль-Лейтенанту Квитницкому; Управляющему Виленскою Коммиссаріатскою Коммиссіею, состоящему по Арміи Полковнику Роту 4-му; Старшему Доктору, Статскому Совѣнику Ковальскому, и Смотрителю госпиталя, состоящему по Арміи Маіору Клостерману.

Его Императорское Величество, во время присутствія въ г. Вильно, замѣтивъ по городу отличный порядокъ и устройство, объявляетъ Высочайшее благоволеніе: Виленскому Военному Губернатору, Генераль-Адъютанту Князю Долгорукову 1-му; Плацъ-Маіору, состоящему по Кавалеріи Полковнику Богдановичу 2-му; Полицмейстеру, состоящему по Арміи Маіору Серебрякову 2-му; и всѣмъ Гг. Штабъ и Оберъ-Офицерамъ Жандармской команды и вѣдомства Полиціи, нижнимъ же чинамъ Жандармской и команды и Полиціи, Его Величество жалуетъ по рублю, по фунту рыбы и по чаркѣ вина на человѣка. (Р. И.)

Его Императорское Величество, въ присутствіи Своемъ въ г. Ковно, соизволилъ отдать слѣдующій приказъ.

6-го ч. Государь Императоръ, за отличный порядокъ и устройство, найденныя при бывшемъ 6-го сего Августа церковномъ парадѣ и лагерномъ разводѣ пѣхоты и Полевой Пѣшей Артиллеріи войскъ 1-го Пѣхотнаго Корпуса, при г. Ковно собранныхъ, объявляетъ совершенную признательность Главнокоман-

сна за войско і Rossyą; wojsko za MONARCHĘ i Ojczyznę. — Po ukończeniu modłów, przeciągały przed Jego CESARSKĄ MOŚCIĄ, i szczerą serdeczność każdego oznamionowana została zupełnym skutkiem: CESARZ Jego MOŚĆ raczył bydyż zupełnie zadowolonym; tym więcej, że w szykach znajdowali się bezterminowie urlopowani, przed niejakim czasem, zebrani z ośmiu gubernii. Starzy ci wojownicy zdziwili wszystkich wzorową swą szykownością i świetną postawą.

W końcu, Korpus Dragonów uszykowany był kolumnami w jedną linią. Massa ta ruszyła z miejsca pełnym galopem; w mgnieniu oka zamieniła się w piechotę i wystawiła ośm batalionów szykownej piechoty, która wnet przeciągała kolumnami przed CESARZEM.

Dnia 19-go, CESARZ Jego MOŚĆ raczył czynić przegląd piechoty, złożonej ze 12-tu batalionów odwodowych 5-go Korpusu Piechoty i 16-tu batalionów i 3-ch rot Artylleryi, zgromadzonych także z wojowników bezterminowie urlopowanych: Woyska te, przejęte chwalebna emulacją, umiały zjednać dla siebie zupełną pochwałę Jego CESARSKIEY MOŚCI. (P. P.)

Jego CESARSKA MOŚĆ, w czasie Swę bytności w m. Wilnie, 10 Sierpnia 1837 roku, raczył wydać następujący Rozkaz Dzienny.

CESARZ Jego MOŚĆ, za porządek i urządzenie, znalezione przy obejrzeniu dnia 10-go ter. Sierpnia 1-go i 2-go batalionów półku Strzelców Feldmarszałka Xięcia Kutuzowa Smoleńskiego, oświadcza zupełną wdzięczność Głównodowodzącemu działającą Armią, Jenerał-Feldmarszałkowi Xięciu Warszawskiemu Hrabi Pa-skiewiczowi Erywańskiemu, i NAWYŻSZE zadowolenie: Dowódcy 1-go Korpusu Piechoty, Jenerał-Adjutantowi Baronowi Geismarowi; Naczelnikowi 3-ey dywizyi Piechoty, Jenerał-Porucznikowi Szkurinowi; Dowódcy 2-ey brygady tej dywizyi, Jenerał-Majorowi Bielewiczowi 1-mu; Dowódcy Półku Strzelców Feldmarszałka Xięcia Kutuzowa Smoleńskiego, Półkownikowi Kannabichowi, i wszystkim PP. Sztab-i Ober-Oficerom tych batalionów; a woyskowym rang niższych Cesarz Jego MOŚĆ przeznacza po rublu, po funcie ryby i po porcy wódki na osobę.

Jego CESARSKA MOŚĆ, za odznaczający się stan, znalezione przy obejrzeniu dnia tego cytadelli Wileńskiej, oświadcza zupełną wdzięczność Jego CESARSKIEY WY-sokości Jenerał-Inspektorowi Inżynjerii, i NAWYŻSZE zadowolenie: Wileńskim: Wojennemu Gubernatorowi, Jenerał-Adjutantowi Xięciu Dothorukowu 1-mu, i Komendantowi, Jenerał-Porucznikowi Kwitnickiemu; Dowódcą Wileńskim Garnizonem Artylleryi, Kapitanowi Frolowu, tudzież Dowódcy Wileńskiej Komendy Inżynjernej, Kapitanowi Gruntowi; a woyskowym rang niższych, tak Garnizonu Artylleryi, jako i Komendy Inżynjerii, Cesarz Jego MOŚĆ przeznacza po rublu, po funcie ryby i po porcy wódki na osobę.

Jego CESARSKA MOŚĆ, za porządek i dobry stan, znalezione przy obejrzeniu dnia tego Wileńskiego Szpitala Woyskowego, oświadcza NAWYŻSZE zadowolenie: Wileńskim: Wojennemu Gubernatorowi, Jenerał-Adjutantowi Xięciu Dothorukowu 1-mu; i Komendantowi, Jenerał-Porucznikowi Kwitnickiemu; Zarządzającą Wileńską Kommissyą Kommissoryatu liczącemu się w Armii Półkownikowi Rotowi 4-mu; starszemu Doktorowi, Radcy Stanu Kowalskiemu i Dozórce Szpitalu, liczącemu się w Armii Majorowi Klostermanowi.

Jego CESARSKA MOŚĆ, podczas Swę bytności w m. Wilnie, dostrzegłszy w mieście odznaczający się porządek i urządzenie, oświadcza NAWYŻSZE zadowolenie: Wileńskiemu Wojennemu Gubernatorowi, Jenerał-Adjutantowi Xięciu Dothorukowu 1-mu; Plac-Majorowi, liczącemu się w Kawaleryi Półkownikowi Bohdanowiczowi 2; Policmeystrowi, liczącemu się w Armii Majorowi Serebrjakowu 2-mu i wszystkim PP. Sztab-i Ober-Oficerom komendy Zandarmskiej i Policyy; a woyskowym rang niższych komendy Zandarmów i Policyi, NAWYŻSZE PAN przeznacza po rublu, po funcie ryby i po porcy wódki na osobę. (R. In.)

Jego CESARSKA MOŚĆ, w czasie Swę bytności w m. Kownie, raczył wydać następujący rozkaz dzienny:

Dnia 6-go CESARZ Jego MOŚĆ, za odznaczający się porządek i urządzenie, znalezione na byty 6-go ter. Sierpnia parady kościelney i obozowej zmianie strażu piechoty i polowej Artylleryi Pieszey woysk 1-go Korpusu Piechoty, pod m. Kownem zebranych, oświadcza zupełną wdzięczność Głównodowodzącemu działa-

аующему Действующему Арміею, Генераль-Фельдмаршалу Князю Варшавскому Графу Паскевичу-Эриванскому, и Высочайшее благоволение: Командиру 1-го Пехотного Корпуса, Генераль-Адъютанту Барону Гейсмару; Начальникам дивизій, Генераль-Лейтенантам: 3-й Пехотной, Шкурину; 1-й Пехотной, Мандернштерну 1-му, и 1-й Артиллерийской, Перрену; Генераль-Майорам: Начальнику Штаба 1-го Пехотного Корпуса, Генеральнаго Штаба Гиллейн фон-Гембицу; Командирам бригад: 1-й Пехотной дивизіи, Брозе и фон-Кауфману; 3-й Пехотной дивизіи, Сумарокову 2-му и Вблевцову 1-му, и 1-й Артиллерийской дивизіи Командирам Полевых бригад, Полковникам: 1-й Ключареву, и 3-й, Соколову; всем Гг. Полковым, Батальонным и Батарейным Командирам, а равно Штаб и Обер-Офицерам означенных войск; нижним же чинам, бывшим въ строю, Его Величество жалует по рублю, по фунту рыбы и по чаркѣ вина на челоука.

— Высочайшими Именными Указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 16-й день минувшаго Іюля, Всемилоостивѣе пожалованы Кавалерами Ордена Св. Анны: въ воздаяніе отличныхъ трудовъ и усердія къ службѣ, по представленію Министра Юстиціи и удостоенію Комитета Министровъ, второй степени Императорскою Короною украшеннаго: Надворные Советники: Предсѣдатель Полтавской Палаты Гражданскаго Суда Вабанинъ; Предсѣдатель Киевской Палаты Уголовнаго Суда Подолинскій; Предсѣдатель Витебской Палаты Уголовнаго Суда, Гвардіи Капитанъ Мильбергъ; — второй степени: Министр Губернскій Прокуроръ Надворный Советникъ Чмыховъ; — въ 30-й день тогожъ мѣсяца: Советникъ 2-го Отдѣленія Бѣлостокскаго Областнаго Правленія, Статскій Советникъ Арцимовицъ; Коллежскіе Советники: Управляющіе Таможнями: Новоселицкою Кузьминскій, и Юрбургскою Говоревскій; Советникъ Подольской Казенной Палаты, Надворный Советникъ Крицкій; Чиновники 7-го класса: Витебскій старшій Губернскій Контролеръ Войцеховскій; Бѣлостокскій Областный Контролеръ Ляховицъ; Ассессоръ Подольской Казенной Палаты, Коллежскій Ассессоръ Твардовскій; Ассессоръ Витебской Казенной Палаты, Титулярный Советникъ Городецкій; Управляющій Радзивилловскою Таможною, 9-го класса Короленько; — Св. Станислава 4-й степени: въ 16-й день тогожъ мѣсяца: Бѣлостокскій Областный Казенныхъ дѣлъ Стрипчій, Коллежскій Ассессоръ Гармата; Титулярные Советники: Секретарь Гродненской Палаты Гражданскаго Суда Спиридовицъ; Переводчикъ Подольской Палаты Гражд. Суда Рыбичскій и Повытчикъ Витебской Палаты Гражданскаго Суда Запольскій.

— Высочайшими Именными Указами, данными Правительствующему Сенату 23-го ч. прош. Іюля, нижепоименованные Чиновники, которые, по засвидѣтельствованію ихъ Начальствъ, при усердномъ и безпорочномъ отправленіи своихъ должностей, выслужили въ настоящихъ чинахъ узаконенные сроки, Всемилоостивѣе пожалованы, согласно удостоенію Правительствующаго Сената: Надворные Советники: Редакторъ Журнала Министерства Народнаго Просвѣщенія Константинъ Сербиновичъ, Гродненскій Губернскій Прокуроръ Николай Кандорскій; Чиновникъ для порученія при Начальникѣ Радзивилловскаго Таможеннаго Округа Фелиціанъ Курнатовскій, Штаб-Лѣкари, Дивизионные Докторы: 2-й Кирасирской дивизіи Авксентій Пабнецкій, и 5-й Легкой Кавалерійской дивизіи Михаилъ Массальскій, Ордinatorъ Честенской Военной Богдѣльни Степанъ Рагинскій, въ Коллежскіе Советники.

— Государь Императоръ, по засвидѣтельствованію Начальства объ отличныхъ трудахъ и усердіи къ службѣ нижепоименованныхъ чиновниковъ Министерства Финансовъ и по удостоенію Комитета Гг. Министровъ, Высочайше повелѣть соизволилъ въ 30-й день Іюля сего 1837 года объявить Монаршее благоволеніе: Советникамъ Казенныхъ Палатъ: Надворнымъ Советникамъ: С. Петербургской Анненскому и Енисейской Кузьмину, Казначей С. Петербургскаго Узднаго Казначейства Коллежскому Ассессору Теговскому и Титулярнымъ Советникамъ: Советнику Виленской Казенной Палаты Литовскому и Протоколисту С. Петербургской Казенной Палаты Тамаринову.

— Государь Императоръ, по представленію Г. Министра Юстиціи и по удостоенію Комитета Гг. Министровъ, Всемилоостивѣе пожаловать соизволилъ: члену Архангельскаго Коммерческаго Суда купцу 2-й гильдіи Моргану, купцамъ 3-й гильдіи: Городовыхъ Магистратовъ: Житомирскаго, Президенту Цейдлеру и Брестскаго, старшему Бургомистру

жачаю Армію, Генерал-Фельдмаршалъ Князю Варшавскому Графу Паскевичу-Эриванскому, и Высочайшее благоволеніе: Командиру 1-го Пехотного Корпуса, Генераль-Адъютанту Барону Гейсмару; Начальникамъ дивизій, Генераль-Лейтенантамъ: 3-й Пехотной, Шкурину; 1-й Пехотной, Мандернштерну 1-му, и 1-й Артиллерийской, Перрену; Генераль-Майорам: Начальнику Штаба 1-го Пехотного Корпуса, Генеральнаго Штаба Гиллейн-фон-Гембицу; Командирамъ бригад: 1-й Пехотной дивизіи, Брозе и фон-Кауфману; 3-й Пехотной дивизіи, Сумарокову 2-му и Вблевцову 1-му, и 1-й Артиллерийской дивизіи Командирамъ Полевыхъ бригад, Полковникамъ, 1-й, Ключареву, и 3-й, Соколову; всемъ Гг. Полковымъ, Батальоннымъ и Батарейнымъ Командирамъ, а равно Штабъ и Обер-Офицерамъ означенныхъ войскъ; нижнимъ же чинамъ, бывшимъ въ строю, Его Величество жалуетъ по рублю, по фунту рыбы и по порціи водки на особѣ.

— Przez Najwyższe Imienne Ukazy, do Kapituły Rosyjskich Cesarzkich i Królewskich Orderów, w dniu 16 przeszłego Lipca, Najłaskawiej mianowani Kawalerami Orderu Sw. Anny: w nagrodę odznaczające się pracy i gorliwości ku służbie, na przedstawienie Ministra Sprawiedliwości i po uznaniu Komitetu Ministrów, — drugiego stopnia, Cesarzką Koroną ozdobionego: Radcy Dworu: Prezydent Połtawskiej Izby Cywilnego Sądu Babanin; Prezydent Kijowskiej Izby Sądu Kryminalnego Podoliński; Prezydent Witebskiej Izby Sądu Kryminalnego, Kapitan Gwardyi Milkiewicz, — drugiego stopnia: Miński Gubernialny Prokurator, Radzca Dworu Czmychow; w dniu 30 tegoż miesiąca: Radzca 2-go Oddziału Białostockiego Obwodowego Rządu, Radzca Stanu Arcimowicz; Radcy Kollegialni: Zarządzający Tamożniami: Nowosielicką Kuzmiński i Jurborską Goworecki; Radzca Podolskiej Izby Skarbowej, Radzca Dworu Krycki; Urzędnicy 7-ey Klasy: Witebski Starszy Gubernialny Kontroler Woycichowski; Białostocki Kontroler Obwodowy Lachowicz; trzeciego stopnia: Assesor Podolskiej Izby Skarbowej, Assesor Kollegialny Twardowski; Assesor Witebskiej Izby Skarbowej, Radzca Honorowy Horodecki; — Zarządzający Tamożnią Radziwiłowską, 9-tey Klasy Korolenko; — Sw. Stanisława 4-go stopnia: w dniu 16-m tegoż miesiąca, Białostocki Obwodowy Skarbowych Spraw Strapeczy, Assesor Kollegialny Harmata; Radcy Honorowi: Sekretarz Grodzieńskiej Izby Cywilnego Sądu Spirydowicz; Translator Podolskiej takież Izby Rybicki i Powytczyk Witebskiej Izby Cywilnego Sądu Zapolski.

— Przez Najwyższe Imienne Ukazy, dane Rządzącemu Senatowi 23-go przeszłego Lipca, Urzędnicy niżej wyrażeni, którzy, podług zaświadczenia ich Zwierzchności, przy gorliwym i nienagannym pełnieniu swoich obowiązków, wystużyli w teraźniejszych urządach prawem przepisane terminy, Najłaskawiej mianowani, zgodnie z uznaniem Rządzącego Senatu: Radcy Dworu: Redaktor Dziennika Ministerium Narodowego Oświecenia Konstanty Serbinowicz; Grodzieński Prokurator Gubernialny, Mikołaj Kandorski; Urzędnik do poleceń przy Naczelniku Tamożennego Okręgu Radziwiłowskiego Felicyan Kurnatowski; Sztab-Lekarze Doktorowie Dywizyjni: 2-ey dywizyi Kirysyerow Auxenty Pleniecki i 5-tey Lekkiej Kawaleryjskiej dywizyi Michał Masalski i Ordynator Czesmieńskiego Szpitala Wojskowego Stefan Raczyński, Radzcami Kollegialnemi.

— Cesarz Jego Mość, po zaświadczeniu Zwierzchności o odznaczających się pracach i gorliwości ku służbie niżej wymienionych Urzędników Ministerium Skarbu i po uznaniu Komitetu PP. Ministrów, Najwyższemu Rozkazać raczył w dniu 30-m Lipca ter. 1837 roku oświadczyć Monarsze zadowolenie: Radcom Izby Skarbowych: Radcom Dworu: St. Petersburskiej Anneńskiemu i Jeniseyskiej Kuzminowi, Skarbnemu St. Petersburskiego Podskarbstwa Powiatowego, Assesorowi Kollegialnemu Tegowskiemu, i Radcom Honorowym: Radcy Wileńskiej Izby Skarbowej Lutowskiemu i Protokoliście St. Petersburskiej Izby Skarbowej Tatarinowu.

— Cesarz Jego Mość, na przedstawienie P. Ministra Sprawiedliwości i po uznaniu Komitetu PP. Ministrów, Najłaskawiej udarować raczył: Członka Archangielskiego Sądu Handlowego kupca 2-ey gildyi Morgana, kupców 3-ey gildyi: Mieskich Magistratów: Żytomirskiego, Prezydenta Zeidlera i Brzeskiego, Starszego Burmistrza Streiera, złotemi medalami na wstępie Orderu Sw.

Штрейеру, золотыя медали на Аннинской лентѣ для ношенія на шеѣ. (С. В.)

— Киевъ. 31-го прош. Іюля мѣсяца совершена закладка зданій для Университета Св. Владиміра, въ присутствіи знатнѣйшаго духовенства, Военнаго Губернатора Графа Гурьева, Генераль-Адъютанта Ридгера, прочаго генералитета, всего училищнаго сословія и многочисленнаго собранія почитателей. Въ день закладки, въ девять часовъ утра, совершена была Высокопреосвященнымъ Филаретомъ, Митрополитомъ Киевскимъ и Галицкимъ, въ Києво-Софійскомъ Соборѣ, Божественная Литургія. По окончаніи Литургіи произведенъ изъ собора крестный ходъ съ иконами и хоругвями, въ сопровожденіи Викарія Киевской Митрополіи, Преосвященнаго Иннокентія, Епископа Чигиринскаго, до мѣста Высочайше назначеннаго для постройки зданій Университета. По окропленіи святою водою мѣста и камней, предназначенныхъ къ закладкѣ, поднесены были: одна платиновая медаль, выбитая на сей случай по Высочайше утвержденному рисунку, въ С. Петербургскомъ Монетномъ Дворѣ, одна мѣдная доска и находящіяся нынѣ въ обращеніи новѣйшей чеканки монеты платиновыя, золотыя и серебряныя, а равно и закладные камни и, кромѣ того, камень, взятый изъ фундамента Десятинной церкви, представленный Директоромъ Музея Древностей, и нарочно обдѣланный съ приличною для сего надписью. По положеніи въ назначенное мѣсто медали, доски, монеты и камня изъ Десятинной церкви, закладные камни положены были: Высокопреосвященнымъ Митрополитомъ, Военнымъ Губернаторомъ, Почетелемъ Киевскаго Учебнаго Округа, Епископомъ Иннокентіемъ, Ректоромъ Университета и присутствовавшими при семъ случаѣ военными и гражданскими генералами.

По окончаніи закладки провозглашено *многолѣтіе* Его Императорскому Величеству и всему Августѣйшему Дому. (А. В.)

Варшава, 4-го Сентября.

Изъ Дрездена получено здѣсь извѣстіе, что 15-го Августа скончался тамъ Князь Валентій *Радзивиллъ*, родной братъ покойнаго Князя *Антонія*, Намѣстника В. К. Познанскаго.

— Медицинскій совѣтъ объявилъ здѣсь средства противу обнуживающей и сформировавшейся холеры, которыя можно употребить безъ лѣкаря. (С. С.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 26-го Августа.

Всѣ наши состоящіе при великихъ Дворахъ посланники, собравъ теперь въ здѣшней столицѣ, а именно Гг. *Бюловъ*, *Либерманъ* и *Ариль*. Здѣсь живутъ также изъ нашихъ дипломатовъ: полномочный министръ при Шведскомъ дворѣ, *Брокгаузенъ*; уполномоченный при Датскомъ дворѣ, ф. *Шуль-Ашераденъ*, Министръ Резидентъ при Греческомъ дворѣ, Гр. *Лустъ*, Посланникъ при Папскомъ дворѣ, Совѣтникъ Посольства Др. *Банзенъ*; наконецъ нашъ исправляющій дѣла въ Стутгарѣ Г. *Сальвати*.

— По Королевскому повелѣнію назначена была Коммиссія изъ высшихъ Генераловъ и Военнаго Министра подъ предѣлительствомъ Наслѣднаго Принца, именно для разсмотрѣнія, должны ли происходить маневры во время появляющейся холеры или нѣтъ? Въ слѣдствіе предложеннаго отчета, Его Кор. Велич. въ отеческой заботливости повелѣть изволилъ, что только тѣ полки третьяго корпуса должны собраться въ лагерь, которые недалеко какъ на день похода отдалены отъ Тетлова, и тамъ останутся только до 9 Сентября. Что касается полевыхъ маневровъ, то ихъ вовсе не будетъ, по вмѣсто ихъ послѣдуютъ только такія движенія, которыя не изнурая людей, не влекутъ за собою никакого истощенія. Дальнѣйшіе полки находившіеся уже въ походѣ, получили отказъ. (С. С.)

А в с т р і я.

Вѣна, 25-го Августа.

Ихъ Импер. Величества ожидаютъ обратно изъ Италіи въ столицу къ 10 ч. Сентября.

— Кромѣ Великаго Герцога Тосканскаго, а также Герцоговъ Моденскаго и Лукскаго, будетъ находиться на маневрахъ Австрійскаго войска собирающагося при Веронѣ и Наслѣдный Баварскій Принцъ. Главную команду надъ войскомъ приметъ Фельдмаршалъ *Радекій*.

Лембергъ, 29-го Августа.

Его Импер. Велич. Манифестомъ изданнымъ въ Вѣнѣ 14 ч. с. м. созвать общій избирательный сеймъ Королевствъ Галиціи и Ломбардіи съ Буковиною на 18 ч. Сентября с. г.

— 27 ч. проѣзжалъ чрезъ здѣшній городъ Его И. Высоч. Эрцъ-Герцогъ *Іоаннъ*, отправляясь на боль-

Анны для носенія на szyi. (С. С.)

Кіево. Д. 31 зeszłego Lipca odbyło się założenie budowy Uniwersytetu Sw. Włodzimierza, w obecności znacznego duchowieństwa, Wojennego Gubernatora Hrabiego Gurjewa, Jenerała Adjutanta Ridgera, i innych Jenerałów, całego zgromadzenia szkolnego i liczne zebranie gości. W dniu założenia, o godzinie dziewiątej z rana, była odprawiona przez Najprzewielebniejszego Filareta, Metropolite Kijowskiego i Hallickiego, w Kijowo-Sofiyskim Soborze, Msza Święta; po ukończeniu której odbyła się z Soboru processya z obrazami i chorągiewami, w asystencji Wikaryusza Metropolii Kijowskiej, Najprzewielebniejszego Innocentego, Biskupa Czigrzynskiego, na miejsce przeznaczone pod budowę gmachu Uniwersyteckiego. Po okropieniu wodą święconą miejsca i kamieni, na założenie przeznaczonych, podane zostały: jeden medal platynowy, wybity z tej okoliczności podług Najwyżey utwierdzonego rysunku, w mennicy S. Petersburskiej, jedna tablica mosiężna i znajdujące się teraz w obiegu najnowszego bicia monety platynowe, złote i srebrne, jako też kamienie węgielne i, nadto, kamień wzięty z fundamentu cerkwi Dziesięcinnej, podany przez Dyrektora Muzeum Starożytności, i umyślnie obrobiony ze stosownym do tego napisem. Po złożeniu w miejscu naznaczonym medalu, tablicy, monet i kamienia z Dziesięcinnej cerkwi, kamienie węgielne zostały położone: przez Najprzewielebniejszego Metropolite, Wojennego Gubernatora, Kuratora Kijowskiego Okręgu Szkolnego, Biskupa Innocentego, Rektora Uniwersytetu i przez obecnych przy tej okoliczności Jenerałów i Cywilnych Urzędników.

Po ukończeniu założenia zaśpiewano *mnogie lata* Jego CESARSKIEY MOŚCI i całemu NAJJAŚNIEJSZEMU domowi. (С. С. Р.)

Warszawa, dnia 4 Września.

Doszła tu z Drezna wiadomość, o nastąpionym tam, d. 15 Sierpnia, zgonie Xięcia Walentego *Radziwiłła*, rodzzonego brata nieboszczyka X. *Antoniego*, Namieśnika W. X. Poznańskiego.

— Ogłoszone tu zostały przez Radę Lekarską, przeciwko cholery objawiającej się i wykształconey, środki, jakich bez obecności lekarza używać można.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y.

Berlin, dnia 26 Sierpnia.

Wszyscy nasi Posłowie akredytowani u Wielkich Dworów, są w tej chwili zgromadzeni w tutejszej stolicy, a mianowicie: Panowie *Bülow*, *Liebermann* i *Arnim*. Bawią tu także z naszych dyplomatów: pełnomocny Minister przy dworze Szwedzkim v. *Brockhausen*; takiż przy przy dworze duńskim, v. *Schul Ascheraden*; Minister Rezydent przy dworze greckim, Hrabia *Lust*; Poseł przy Stolicy Apostolskiej, Radzca legacyi Dr. *Bansen*; наконецъ nasz sprawujący interesa w Sztutgardzie, v. *Salvati*.

— Z rozkazu Królewskiego, wyznaczona była Kommissya z wyższych Jenerałów i Ministra wojny, pod przewodnictwem J. K. W. Następcy tronu, a to dla naradzenia się: czyli w czasie okazującej się cholery, zamierzone obróty wojenne mają mieć miejsce lub nie? W skutek przełożonego sobie zdania sprawy, Król Jmć w oycowskię pieczołowitości rozkazać raczył, że tylko te półki trzeciego korpusu mają przybyć do obozu, które nie daley, jak o 1 dzień marszu są oddalone od Tetłowa i tamże tylko do d. 9 Września pozostaną. Co się tycze obrótów polnych, takowe wcale nie będą miały miejsca, ale będą zastąpione przez takie poruszenia, które ludzi nie męcząc, żadnego wysilenia za sobą nie pociągają. Półki dalszych konsystencyj, które były już nawet w pochodzie, dostały rozkazy wsteczne. (С. С.)

A u s t r y a.

Wiedeń, dnia 25 Sierpnia.

NN. Państwo spodziewani są w powrocie z Ischl do stolicy, na d. 10 Września.

— Oprócz Wielkiego Xięcia Toskańskiego, tudzież Xięcia *Modeny* i *Lukki*, ma się także znajdować i Król wiczy Następcą tronu Bawarskiego, na obrótach wojska austriackiego, zbierającego się pod Weroną. Główne dowództwo nad tém wojskiem, będzie miał Feld-Marszałek *Radecki*.

Lwow, 29 Sierpnia.

Cesarz Jmć manifestem swym, datowanym w Wiedniu dnia 14 b. m., zwołał seym powszechny postulatowy Królestw Galicyi i Lodomerji wraz z Bukowiną, na d. 18 Września r. b.

— Dnia 27 przejeżdżał przez tutejsze miasto J. C. K. W. Arcy-Xiąże *Jan*, udając się na wielki popis

пше маневры Россійскихъ войскъ при Вознесенскѣ. Въ свитѣ кромѣ большаго числа дворянъ, находят- ся прислужные Каммергеры *де Морзинъ* и *Ста- дѣонъ* и Полковникъ *Вакани*.

— Увѣдомляютъ изъ Венгріи, что путешественни- ки прибывающіе изъ Истамбула, должны теперь вы- держивать карантинъ, ибо моровая язва начала опу- стошать округи лежащія на Дунаѣ.

Триестъ, 19-го Августа.

Привилегированная Медіоланская газета увѣдом- ляетъ о происшедшихъ безпорядкахъ въ Абрुццахъ. Нѣсколько человекъ самаго худаго поведенія, вы- ступили съ возгласомъ: „Да здравствуетъ уставъ!“ од- нако слышно, будто эти волненія прекращены жандармами. Тотъ же журналъ увѣдомляетъ о прибы- тии изъ Вены въ Медіоланъ, Барона *Гартига*, Гу- бернатора Ломбардіи. (G. C.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 27-го Августа.

Герцогъ и Герцогиня *Орлеанскіе* третьяго дня вечеромъ прибыли въ Компьень.

— *Journal du Commerce* пишетъ: „Утверждаютъ, что вопросъ на счетъ распушенія Палаты Депута- товъ, по предложенію Президента Совѣта, еще раз- ссматриваемъ былъ въ Кабинетѣ и большинствомъ о- пять оставленъ.“ — Другіе здѣшніе журналы утверж- даютъ между тѣмъ съ большою точностію противное, и говорятъ, что распушеніе опредѣлено, ибо Король только колебался между распушеніемъ Палаты и рас- пушеніемъ Министерства.

— Экспедиція въ Константиноу рѣшительно опре- дѣлена, и приказанія по сему предмету, сегодня от- правлены изъ Парижа. Теперь, Генераль *Дамремонъ* употребивъ всѣ средства къ примиренію, дове- денъ до крайности гордостію *Ахмедъ-Бей* и, гово- рятъ, требовалъ новыхъ инструкцій отъ Правитель- ства. На случай опредѣленія войны, по причинѣ боль- шаго числа больныхъ въ его войскѣ, онъ вмѣстѣ про- силъ подкрѣпленій. Министерскій Совѣтъ вчера о- предѣлительно постановилъ экспедицію и вмѣстѣ далъ приказанія Адмираламъ *Галлоа* и *Лаланду* съ свои- ми дивизіонами блокировать Тунисъ, откуда по вѣр- нымъ извѣстіямъ, будто провозятъ оружіе и амуни- цію въ Константиноу.

— 24 ч. с. м. торжественно открыта желѣзная дорога изъ Парижа въ Ст. Жермень. Королева, Герцогъ и Герцогиня *Орлеанскіе* и всѣ Принцы и Принцес- сы, сѣлали первую поѣздку по ней. Завтра доро- га будетъ открыта для публики. По регламенту, каж- дый день сѣдано будетъ 10 поѣздокъ туда и 10 о- братно, такъ что можно будетъ перевести отъ 60— 70,000 чел.

— 22-го ч. умерло въ Марселѣ отъ холеры 50 о- собъ.

— Правительство получило сегодня слѣдующую те- леграфическую депешу: „*Байонна, 25 Августа.* По извѣстіямъ изъ Мадрита отъ 21-го ч., Министерство еще не устроено, ибо три только Министра приня- ли должность. Въ Мадридѣ господствуетъ большое волненіе, хотя до сихъ поръ спокойствіе не наруше- но. *Эспартеро* стоитъ въ Торрелодонесѣ. 65 Офи- церовъ, которыхъ онъ велѣлъ задержать, ушли. Слы- шно, что *Чаріатеги* возвратился отъ верхняго Э- бро. Войско *Эскалеры* взбунтовалось въ Мирандѣ и Витторіи; *Эскалера умерщвленъ своими солдата- ми*, ибо не слѣдовалъ за Карлистами въ Сеговію. Ча- пельгорисы по причинѣ неуплаты недоимочнаго жа- лованья, взбунтовались въ Оярзунѣ. 23 ч. удалось усмирить ихъ. До 22 ч. въ Сарагосѣ ничего не слу- чилось новаго, а 24 ч., 130 чел. иностраннаго легіо- на съ оружіемъ и амунициею, изъ Пампелоны сѣ- лало побѣгъ во Францію. На границѣ еще ихъ не было.“

— Изъ Байонны пишутъ отъ 23 ч.: „Здѣсь распро- странился слухъ, что Мора дель Эбро и Грандеса, взяты Карлистами. *Донъ-Карлосъ*, по послѣднимъ извѣстіямъ былъ въ Трилло, неподалеку Гуадалак- сары. Бригадиръ *Касторъ* блокировалъ портъ Ка- стро де Урдіалесъ, и должно опасаться чтобы не о- владѣлъ имъ, если не прибудетъ вскорѣ помощь.“

— Винсанскіе жители, 24 ч. с. м. по полудни меж- ду 2 и 3 часомъ встревожены сильнымъ взрывомъ. Взорванъ на воздухъ газейтъ, въ которомъ храни- лись патроны. Люди къ счастью неповреждены. При изслѣдованіи оказалось, что взрывъ произошелъ отъ переломленія раскаленныхъ солнечныхъ лучей па- давшихъ на окна залы и такимъ образомъ зажегшихъ порохъ.

28-го Августа.

Сегодня всѣ Министры нѣсколько часовъ про- были у Президента Совѣта. Полагаютъ, что Ис- панскія дѣла опять были поводомъ къ важнымъ со- вѣщаніямъ.

woysk rossyyskich pod Woznesenskiem. W orszaku Arcy Xięcia prócz licznego pocztu dworzan, znajdu- ją się służbowi szambelanowie, hrabiowie *de Morzin* i *Stadion*, tudzież Półkownik *Vacani*.

— Donoszą z Węgier, że podróżni, przybywający ze Stambułu, muszą obecnie odbywać kwarantannę, po- nieważ zaraza morowa zaczęła rozszerzać spustoszenia swoje, w położonych nad Dunajem wielkorządztwach.

Triest, 19 Sierpnia.

Uprzywilejowana gazeta medyolańska (*Gazeta pri- vilegiata di Milano*), donosi o wybuchnieniu zaburzeń w Abruzzach. Pewna liczba ludzi, najgorszej sławy, (*gente di perduta fama*), dała się słyszeć z okrzykiem: „Niech żyje ustawa!“ Słychać jednak, że te zaburze- nia już przez żandarmeryą przytłumione być miały. — Tenże dziennik donosi o przybyciu z Wiednia do Me- dyolanu, Barona *Hartig*, Gubernatora Lombardyi. (G. C.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 27 Sierpnia.

Xiążę i Xiężna *Orleańscy* zawczora wieczoremъ przybyli do Compiègne.

— *Journal du Commerce* donosi: „Zapewniają, że py- tanie względem rozwiązania Izby Deputowanych, pod wniosekъ Prezydenta Rady jeszcze raz brane było do narady i, ze względu większości, znowu zostało uchylone.“ — Tymczasem inne tutejsze dzienniki utrzymują z równie wielką pewnością przeciwnie, i mają wiado- mość, że rozwiązanie postanowione: gdyż Król wahał się tylko między rozwiązaniem Izby, a rozwiązaniem Ministerium.

— Wyprawa do Konstantyny ma być teraz osta- tecznie postanowioną, i tyżące się tego rozkazy dzisiaj wysłano z Paryża. Teraz gdy Jenerał *Damremont* wyczerpał wszelkie sposoby ugody, przyprowadzony do ostateczności przez wyniosłość *Ahmed Beja*, miał żądać nowychъ instrukcey od Rządu. Przy tém, z przy- czyny wielkiej liczby chorychъ w jego woysku, prosił posilków w przypadku, jeśli się miała rozpocząć woj- na. Rada Ministeryalna miała wczora ostatecznie po- stanowić wyprawę i Admiratomъ *Gallois* i *Lalande* wy- dała rozkazy blokowania Tunetu ze swemi dywizyami, zkąd podług dokładnychъ wiadomości, przesyłać mają broń i amunicyę do Konstantyny.

— Wczora uroczyste otwartą została droga żelazna z Paryża do St. Germain. Królowa, Xiążę i Xiężna *Or- leańscy* i wszyscy Xiążęta i Xiężniczki, uczynili pierw- szą po niej przejażdżkę i oświadczyli przedsięwzięcomъ swe zadowolenie. Jutro będzie otwartą dla publiczno- ści. Podług regulamentu, codziennie odchodzić będzie 10 pojazdów tam i 10 napowrótъ tak, że przynajmniej 60—70,000 osób, przewieźć można będzie.

— D. 22 umarło w Marsylii na cholerę 50 osób.

— Rząd otrzymał dzisiaj następującą depeszę tele- graficzną: „*Bayonna, 25 Sierpnia.* Podług wiadomo- ści z Madrytu pod d. 21, Ministerium jeszcze nieusta- lone, gdyż tylko trzy Ministrowie przyjęli proponowa- ne im obowiązki. W Madrycie panuje wielkie zamie- szanie, spokojność jednak dotąd nie była naruszona. *Espartero* stoi w Torrelodones. 65 oficerów, których kazał aresztować, uciekli. Mówią, że *Zariatęgu* co- fa się od wyższego Ebru. Woyska *Escalery* w Miran- do i Vittorii zbuntowały się; *Escalera* przez swych żołnierzy został zamordowany, gdyż nie postępował za Karolistami do Segowii. Chapelgortisowie zbuntowa- li się w Oyarzun z przyczyny zaległego żołdu. Dnia 23 udało się ich uspokoić. Do d. 22 w Saragossie nic no- wego nie zaszło, a d. 24-go 130 ludzi z legii zagranicznej z bronią i rynsztunkiem dezertowało z Pampelony do Francyi. Na granicę jeszcze nie przybyli.“

— Donoszą z Bayonny pod d. 23: „Rozszerzyła się tu pogłoska, że Mора del Ebro i Grandesa dostały się w ręce Karolistów. Podług ostatnichъ wiadomości, *Don Karlos* miał się znajdować w Trillo, niedaleko od Gua- dalaxy. Brygadyer *Castor* blokował portъ Castro de- Urdiales, i potrzeba się lękać, ażeby go nieopanował, je- śli wkrótce nie nadejdzie odsiecz.“

— Mieszkańcy Vincennes d. 24 t. m. po południu między godziną 2 a 3, przestraszeni zostali mocną eksplozyą. Ma- gazyn, w którym złożone były ładunki, wyleciał na po- wietrze. O przyczynie zapalenia nic nie wiadomo. Na szczęście ludzie nie ucierpieli. Po dokładniejszém śledzeniu okazało się, że eksplozya w magazynie zaszła przez łamanie się natężonych promieni słonecznych, które padały na okna sali i tymъ sposobem zapalenie prochu sprawiły.

Dnia 28.

Dzisiaj wszyscy Ministrowie kilka godzin zgroma- dzeni byli u Prezydenta Rady. Rozumieją, że sprawy Hiszpańskie znowu dały powód do ważnychъ narad.

— Правительство получило сегодня следующие телеграфическія депеши: „*Bordeaux 25 Августа въ 6 час. вечера.* Вся Кастилія до Дуэро освобождена отъ Карлистской экспедиціи, которые при Арандѣ переправились чрезъ сію рѣку. Мадридъ 20 ч. былъ спокоенъ. *Espartero* и его войска заняли позицію близъ Сьерра.“ — „*Серпіньянъ 25 Августа.* 20 ч. знали въ Валенціи, что *Донъ-Карлосъ* бывъ въ Селла, опять отступилъ къ горамъ Кантавіека. Гериласы умножаются въ Королевствѣ Валенціи, коего временнымъ Генералъ-Капитаномъ наименованъ Генералъ *Лоренцо*. *Ораа* имѣлъ главную квартиру въ Теруэль. Провинціальная юнта 15 ч. препроводила жаркій адресъ Королевѣ. По извѣстіямъ изъ Барцеллоны отъ 23 ч., Кадиксъ, Малага и Барцеллона, сдѣлали Королевѣ самыя убѣдительныя представленія о приверженности Г-на *Мендизабала* къ Англійской торговлѣ. Отставка Барона *Меера* какъ Генералъ-Капитана Валенціи принята. Генералы *Пасторъ* и *Пуигъ* равномерно подали въ отставку. Въ Барцеллонѣ 20 ч. опять начались выборы національной гвардіи; Булангеросская партія одержала побѣду. Опасались движенія. Карлисты взяли на капитуляцію городъ Мора на Эбрѣ. Баронъ *Мееръ* отправился на Бюска, которое осаждаютъ Карлисты.“ — „*Байонна, 26 Августа въ 5½ час. вечера.* Карлистская экспедиція при обратномъ своемъ движеніи, 23 ч. прибыла въ Белorado.“

— Въ *Sentinelle des Pyrenées* отъ 24 ч. содержится: „19 ч. Карлистскій Генералъ *Уранга* съ 3 батальонами вышелъ изъ Мондрагона въ Инкартасіонесъ. Сія новая экспедиція кажется предприняла путь въ Кастилію. — Сію минуту мы узнали, что въ Витторіи произошло возмущеніе, при чемъ 15 особъ, между ними командиръ національной гвардіи, и военный командиръ умерщвлены. Донъ Мартенъ *Хубано* наименованъ Губернаторомъ; также и въ Мирандѣ будто произошло движеніе, при чемъ кромѣ Генерала *Эскалеро*, два Полковника и еще два другіе Офицера убиты.“ (A. P. S. Z.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 24-го Августа.

Король Виртембергскій прибылъ сюда возвращаясь изъ Ливерпула. Онъ вскорѣ отправляется чрезъ Роттердамъ и Гагу въ свой край.

— Въ Ирландіи происходили такіе выборы, при которыхъ многіе лишились жизни. Въ Тюамъ, протестантскіе работники и поденщики выступили изъ винокуренной Г-на *Блаке*, противу католиковъ, отъ чего дошло до такой упорной драки, что напоследокъ должно было объявить законъ о бунтѣ и употребить военную силу. Когда многократныя воззванія не имѣли успѣха, войску велѣли стрѣлять, при чемъ двое убиты на мѣстѣ, а 28 ранены; изъ нихъ одинъ на другой день умеръ. Винокуренная Г-на *Блаке*, до такой степени разрушена, что почти неосталось и слѣда ея.

— Одна изъ газетъ радикалистской партіи, полагаетъ, что Министры довольны малымъ на своей сторонѣ перевѣсомъ при нынѣшнихъ выборахъ, ибо это доставитъ имъ возможность сблизиться съ торіями, чего они безъсомнѣнія желали, потому, что во время выборовъ, вовсе не поддерживали радикалистовъ.

— Турецкій Посланникъ прибылъ въ Дублинъ гдѣ кажется обращаетъ на себя большое вниманіе публики. Онъ посѣтилъ въ сопровожденіи Лорда Мера банкъ, и другія публичныя заведенія.

— Такъ какъ нынѣшняя уборка пшеницы была очень удачна, то цѣна ея понизилась въ 2 шил. на кварталъ въ Англіи, а уже 5 денъ, 5 шил. на кварталъ въ Лондонѣ.

25-го Августа.

Жур. *Courrier* напечаталъ длинное, но какъ утверждаетъ, самое вѣрное число выборовъ, произведенныхъ во всемъ Королевствѣ, по коему, избрано въ Англіи 239 реформистовъ, 261 торіевъ; въ Шотландіи 33 реформистовъ, 20 торіевъ; въ Ирландіи 73 реформиста, 32 тор.; вмѣстѣ 345 реформистовъ, 313 торіевъ, или 32 болѣе на сторонѣ Министровъ.

— Третьяго дня вода опять ворвалась изъ Темзы въ Тунель, съ такою быстротою, что Г. *Бруннель* (главный строитель) и работники, едва успѣли уйти. Несмотря на это происшествіе, Г. *Бруннель* не сомнѣвается въ успѣшномъ окончаніи своего дѣла. Занимается уже закрытіемъ прорыва и недалѣе какъ черезъ двѣ недѣли, надѣются вывести воду наплывшую въ Тунель.

— *Courrier* полагаетъ, что *Espartero* будучи теперь начальникомъ Кабинета и начальникомъ войска, имѣетъ нѣкоторымъ образомъ диктаторскую власть, которую употребитъ безъ сомнѣнія на то, чтобы помянуть Королевскую фамилію спорящую о коронѣ, что вѣрно давно уже имѣлъ въ виду,

— До Рządu doszły dzisiaj następujące depesze telegraficzne: „*Bordeaux, 25 Sierpnia o 6 wieczorem.* Cała Kastylija aż do Duero, wolna jest od wyprawy Karolistowskiej, która pod Aranda cofnęła się przez tę rzekę. Madryt d. 20 był spokojny. *Espartero* i wojska jego zajęły stanowiska pod Sierra.“ — „*Perpignan 25 Sierpnia.* W Walencji d. 20 wiadzano, że *Don Carlos* z Cella znowu się cofnął ku góróm Cantavieja. Guerilasowie pomnażają się w Królestwie Walencji, którego tymczasowym Namiestnikiem mianowany został Jenerał *Lorenzo*. *Oraa* miał główną kwaterę w Teruel. Junta prowincjonalna dnia 15 podała Królowej mocny adress. Podług wiadomości z Barcelloны pod dnim 23, Kadyx, Malaga i Barcelona przesłały Królowej energiczne przedstawienia względem stronności P. *Mendizabal* dla handlu Angielskiego. Uwolnienie Barona *Meer*, jako Namiestnika Katalonii, zostało przyjętém. Jenerałowie *Pastor* i *Puig* również podali się do uwolnienia. D. 20 rozpoczęły się w Barcelonie nowe wybory gwardyi narodowej. Stronnictwo Bullanguero odniosło w tém zwycięztwo. Lękano się poruszeń. Karoliści opanowali przez kapitulacyą miasto Mora nad Ebro. Baron *Meer* poszedł na Biosca, które oblegali Karoliści.“ — *Bayonna, 26 Sierpnia o pół do 6 wieczorem.* Wyprawa Karolistowska w odwrotném swém poruszeniu, d. 23 przybyła do Belorado.

— W *Sentinelle des Pyrenées* czytamy pod d. 24: „D. 19 Jenerał Karolistowski *Uranga* we trzy bataliony wyszedł z Mondragon do Incartaciones. Nowa ta wyprawa skierowała zdaje się ku Kastylii. — Dowiadujemy się w tym momencie, że w Wittoryi zaszły rozruchy, przy czém 15 osób, a między niemi dowódzca gwardyi narodowej, i wojskowy dowódca, zostali zabici. *Don Martin Jubano* mianowany został Gubernatorem. Takież w Miranda miało zayść poruszenie, przy czém oprócz Jenerała *Escalera* stracili życie dwaj półkownicy i jeszcze dwaj inni oficerowie.“ (A. P. S. Z.)

БРЫТАНІЯ ВІЕЛКА І ІРЛАНДІЯ.

Лондън, дня 23-го Сіерпня.

Прибылъ ту Крѣль Виртембергскій wracając z Liverpool. Niebawnie pojedzie przez Rotterdam i Hagę do kraju swego.

— W Irlandyi zdarzyły się takie wybory, gdzie ludzie życie tracili. W Tuam wystąpili protentantscy parobcy i wyrobnicy z browaru Pana *Blake*, przeciwko katolikom, żąd przysła do tak zaciętej bijatki, że musiano nareszcie odczytać akt o buncie i użyć siły zbrojney. Gdy kilkakrotne wezwania nie skutkowały, kazano wystrzelić woysku, przyczém poległo zaraz dwóch ludzi, a 28 było ranionych; z tych ostatnich umarł jeden zaraz nazajutrz. Browar Pana *Blake*, został tak dalece zniszczony, że nie masz prawie śladu jego istnienia.

— Jedna z gazet stronnictwa radykalnego, mniema, że Ministrowie są kontenci z małym dla siebie więkzości tegorocznych wyborów, gdyż to poda im sposobność zbliżenia się z torysami, co, ani wątpić, było ich życzeniem, ponieważ podczas wyborów, nie wspierali wcale radykalistów.

— Poseł Turecki przybył do Dublinu, gdzie zdaje się zajmować mocno ciekawość publiczności. Zwiedził on w towarzystwie Lorda-Majora, bank i inne zakłady publiczne.

— Z powodu, że pszenica tegorocznego zbioru piękny plon wydała, spadły jej ceny w przecięciu o 2 szyl. na kwarterze w Anglii, a od dni pięciu, o 5 szyl. w Londynie.

Dnia 15.

Bardzo długą, ale jak zaręcza, bardzo rzetelną liczbę wyborów, odbytych w całym Królestwie, umieścił dziennik *Courrier*, według którego, obrano w Anglii 239 reformistów, 261 torysów; w Szkocyi 33 reformistów, 20 torysów; w Irlandyi 73 reform. 32 tor.; razem 345 reformistów, 313 torysów, czyli, tylko 32 więcej na stronę Ministrów.

— Zawczora dostała się znowu woda z Tamizy do Tunelu, z taką gwałtownością, że P. *Brunnel* (główny budowniczy) i robotnicy, z trudnością tylko uyc zdołali. Mimo to zdarzenie, niepowątpiewa Pan *Brunnel* o pomyślném ukończeniu swego dzieła. Pracują już nad zatknięciem otworu, a najdalej za dwa tygodnie mają nadzieję wyprowadzić wodę, która się do Tunelu dostała.

— *Courrier* mniema, że *Espartero*, będąc teraz naczelnikiem gabinetu i naczelnikiem woyska, ma niejako władzę dyktatora, którey użyje bezwątpienia na to, ażeby pogodzić Królewską rodzinę, wiodącą spór o koronę, co zapewne już dawniej było jego planem, kiedy mogąc tylkokrotnie otoczyć i zniszczyć *Don Karlosa*,

особенно потому, что будучи столько разъ въ состоянн окружить и погубить *Донъ Карлоса*, ни разу этого не сдѣлалъ, и не только дозволялъ ему спасать себя, но при томъ и умножать свои силы, будучи всегда въ состоянн оправдать свое бездѣйствіе, то недостаткомъ обуви, то киверовъ и прочихъ военныхъ потребностей. Можетъ быть *Донъ Карлосъ* укрѣпясь теперь въ силахъ, не очень охотно вступитъ въ переговоры. (G. C.)

ПОРТУГАЛІЯ.
Лиссабонъ, 13-го Августа.

Напоследокъ составлено у насъ новое или усовершенствованное Министерство. Президентомъ Совѣта и Морскимъ Министромъ, Виконтъ *Са да Бандейра*, командующій войскомъ находящимся на Сѣверъ въ *Леиріа*; Юлій *Гормесъ да Силень де Сошьеръ* Министромъ Юстиціи; къ другимъ внутреннимъ должностямъ наименованы Ж. А. де *Кампосъ*, Президентъ Кортесовъ, *Кастро Терсейра*, Ж. *Оливейра* и Виконтъ *Боведа*. Кажется, что новое Министерство не пользуется общою довѣренностію, по чему предвѣщаютъ ему недолгое существованіе. — Въмѣсто Виконта *Са да Бандейра*, назначенъ начальникомъ войска при Валенсѣ, Полковникъ *Соаресъ Луна*.

— Слышно, что небольшія крѣпости *Алмеида* и *Беира* объявили себя на сторонѣ уложенія *Донъ-Педро*. *Сальданья* вступилъ безъ сопротивленія 10-го ч. въ *Коимбру* и двинулся далѣе къ *Опорто*, куда поспѣшно отправили изъ *Лиссабона* 200 чел. для подкрѣпленія гарнизона. Валенса постоянно и храбро защищается; пальбою со стѣнъ причинила будто значительный вредъ осаждающимъ.

— Кортесы оставили дѣйствительность акта *habeas corpus* и свободу книгопечатанія, еще на одинъ мѣсяць.

— Изъ *Мадрита* прибылъ сюда курьеръ, представляя необходимость Генералу Барону *Антасъ* остаться еще въ Испаніи. Между тѣмъ отвѣчали, что Правительство не преминетъ, въ случаѣ возможности, удовлетворить желаніямъ *Мендизабалы*. (G. C.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 9-го Августа.

Съ нѣкотораго времени появилось здѣсь много спекулянтовъ, которые въ пользу купеческихъ домовъ изъ Англіи хотѣтъ учредить желѣзные дороги въ Турціи. По сему предмету представили они нѣсколько проектовъ Дивану и ожидаютъ его отвѣта, что однако кажется не такъ скоро воспослѣдуетъ, ибо Турки не зная желѣзныхъ дорогъ, должны прежде убѣдиться въ ихъ употребленіи и пользѣ. Въ томъ только надежда, что Султанъ, котораго занимаетъ каждая новость, вѣрно и этой не упуститъ.

— Последняя морская экспедиція обратила всѣхъ вниманіе и дала поводъ къ разнымъ догадкамъ. Полагаютъ, что Порта начнетъ новыя дѣйствія противу Тунискаго Бей, что однако сомнительно, смотря по приверженности Порты къ Франціи; по крайней мѣрѣ такъ думаютъ въ здѣшнемъ Французскомъ Посольствѣ, при всемъ томъ отправленъ съ этимъ извѣстіемъ курьеръ въ Марсель. На счетъ *Мегмеда Али* путешествующаго по морю, до сихъ поръ ничего неизвѣстно.

Съ Молдавскихъ границъ, 1-го Августа.

Новый Россійскій Консулъ Статскій Совѣтникъ и Кавалеръ *де Безакъ* прибылъ съ фамиліею въ Яссы.

— Саранча, размножившаяся въ здѣшнемъ краѣ съ истекшаго года, истреблена птицами называемыми *Pastor-Rossens*, прилетѣвшими въ большомъ множествѣ для освобожденія насъ отъ этого бѣдствія.

— Г. *Анатолій Демидовъ*, извѣстный по своимъ богатымъ и своимъ геологическимъ занятіямъ, на дняхъ проѣзжалъ чрезъ Яссы. Ему сопутствовало нѣсколько Французскихъ ученыхъ, отправляющихся въ Крымъ, для ученыхъ же наблюдений. Членами этой Коммиссіи, суть Г. *Гуотъ*, *Депонсо*, Докторъ *Левелье*, *Россо*, *Раффа* и *Сенсонъ*, совершившій путешествіе вокругъ свѣта съ Капитаномъ *Дюмонъ д'Юрсилемъ*. Въ продолженіи кратковременнаго ихъ пребыванія въ Яссахъ, ученые эти посетили Академію Молдавскаго Княжества, которой ученики выдержали очень интересное испытаніе. Кабинетъ естественной исторіи учрежденный за пять лѣтъ во время управленія Генерала *Киселева*, имѣетъ уже значительное количество занимательныхъ предметовъ, обратившихъ вниманіе сихъ господъ; и въ самомъ дѣлѣ отрасль естественной исторіи начинаетъ распространяться въ семь краѣ, неизвѣстномъ почти до сихъ поръ по сему отношенію. Нѣкоторые изъ сихъ ученыхъ наименованы членами корреспондентами общества, въ которомъ много знатныхъ фамилій. (G. C.)

ани разу tego nie uczynił, i nie tylko mu ratować się, ale i w siły wzrastać pozwalał, mając zawsze gotową wymówkę swej nieczynności, już to w braku obowią, już to kapeluszy i t. p. potrzeb dla wojska swego. Bydź może, że *Don Karlos* urosłszy teraz w siły, trudnym w układach się pokaże. (G. C.)

PORTUGALIA.
Lisbona, d. 13 Sierpnia.

Mamy nareszcie nowe albo raczej uzupełnione Ministerium. Prezesem Rady i Ministrem Marynarki, jest Vice Hrabia *Sa-da-Bandeira*, dowodzący wojskiem znajdującym się na północy w *Leiria*; *Julio Gormes da Silen Saucher*, Ministrem Sprawiedliwości; do innych wewnętrznych spraw kraju, mianowani zostali J. A. *de Campos*, Prezes Korteżów, *Castro Terceira*, J. *Oliveira* i Vice - Hrabia *Boveda*. Zdaje się, że nowe Ministerium nie posiada powszechnego zaufania, z powodu czego przepowiadają mu być także nie długi. — W mieyscu Vice Hrabiego *Sa-da-Bandeira*, postano na dowódcę wojska pod *Valença*, Półkownika *Soares Luna*.

— Słychać, że małe twierdze *Almeida* i *Beira*, ogłosiły się za ustawą D. *Pedra*. *Saldanha* wkroczył d. 10 do *Coimbrы* bez przeszkody i postępował dalej pod *Oporto*, gdzie postano co prędzey z *Lisbony* 200 ludzi na wzmocnienie załogi. *Valença* broni się statecznie i z odwagą; strzałami z murów swoich miała zrzucić nie małą szkodę między oblegającymi.

— Korteży prolongowały zawieszenie aktu *habeas corpus* i wolności druku, jeszcze na jeden miesiąc.

— Z *Madrytu* nadbiegł tu goniec przedstawiając na-głą potrzebę, aby korpus Jenerała *Barona Antas*, pozostał jeszcze w *Hiszpanii*. Odpowiedziano tymczasem, iż Rząd niezaniedba niczego, ażeby, gdy będzie możliwa, uczynić zadosyć żądaniom Pana *Mendizabal*. (G. C.)

TURCYA.

Konstantynopol, d. 9 Sierpnia.

Od niejakiego czasu zjawilo się tu nie mało spekulantów, którzy na rzecz domów handlowych z Anglii, chcą zakładać koleje żelazne w Turcyi. Przedstawili oni w tej mierze kilka projektów Dywanowi i czekają na jego odpowiedź, co jednak nieprędko zapewne nastąpi, bo Turcy nieznając kolei żelaznych, muszą się wprzód przekonać o ich użyty i użyteczności. W tym tylko nadzieja, że Sułtan, którego mocno każda nowość zajmuje, i tej zapewne pominąć nie zechce.

— Ostatnia wyprawa morska zajmuje wszystkich i dała powód do wniosków rozmaitych. Sądzą, że Porta rozpocznie nowe demonstracje przeciwko Bejowi w *Tunis*, o czém wątpić przecież należy, z uwagi na przychylność Porty ku Francyi; takie jest przynajmniej mniemanie w tutejszém poselstwie francuzkiem, bezwzględnie jednakże na to, wysłano dla ostróżności gońca z tą wiadomością do *Marsylii*. O *Mehmedzie Alim*, który podróżuje po morzu odbywa, nic dotąd nie wiemy.

Od granic Multan, 1 Sierpnia.

Radzca Stanu Kawaler *de Besac*, nowy konsul rossyjski, przybył właśnie do *Jassy* z rodziną swoją.

— Szarańcza, zagnieżdżona w kraju tutejszym od roku zeszłego, została wyniszczona przez ptastwo, zwane *Pastor-Rossens*, przybyłe w wielkich gromadach, dla oswobodzenia nas od tey klęski.

— Pan *Anatoli Demidow*, znany ze swych bogactw i swych zatrudnień geologicznych, przejeżdżał w tych dniach przez *Jassy*. Towarzyszyło mu kilku uczonych francuzkich, udających się do *Krymu* dla czynienia tamże poszukiwań uczonych. Członkami tej Komisji są PP. *Hout*, *de Ponceau*, doktor *Leveille*, *Rosseau*, *Raffet* i *Sainson*, który odbył podróż naokoło swiata z Kapitanem *Dumont d'Urville*. Podczas krótkiego ich pobytu w *Jassach*, ci uczeni zwiedzili akademię Xieztwa *Multan*, której uczniowie zdali examen bardzo zaszczytny. Gabinet historyi naturalney, założony przed 5 laty podczas administracyi Jenerała *Kisielewa*, posiada już znaczną ilość przedmiotów zajmujących, które zwróciły uwagę tych Panów; jakoż ta gałąź historyi naturalney, zaczyna być uprawianą w tym kraju, dotąd pod tym względem nieznanym prawie Europie. Niektórzy z tych uczonych, zostali mianowani członkami korrespondentami towarzystwa, liczącego wiele znakomitych nazwisk w swém gronie. (G. C.)